

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 406/2024
04.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Јасмине Белић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 148/16 од 05.05.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1028/23 од 16.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Јасмине Белић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 148/16 од 05.05.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1028/23 од 16.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 148/16 од 05.05.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 3 (три) месеца, у коју му се урачунава време проведено на задржавању од 03.03.2011. године до 04.03.2011. године.

Окривљени АА је обавезан да суду плати трошкове кривичног поступка и то на име судско медицинског - вештачења износ од 28.760,00 динара, на име приступа судског вештака Милоша Јанчића на главни претрес износ од 16.688,00 динара и на име паушала износ од 20.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Истом пресудом окривљени АА и окривљени ББ су на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело неовлашћена

производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика.

На основу одредбе члана 87. став 1. Кривичног законика, према окривљеном АА изречена је мера безбедности одузимања предмета ради заштите опште безбедности и то опојне дроге хероин у облику базе кофеина, парацетамола и сахарозе нето количине 0,48 грама која је од окривљеног одузета потврдом о привремено одузетим предметима ПС Савски венац од 03.03.2011. године, а која дрога се има уништити.

Истовремено је одлучено да трошкови кривичног поступка у односу на кривично дело из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика падају на терет буџетских средстава суда у смислу одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1028/23 од 16.11.2023. године одбијене су као неосноване жалба ВЈТ у Београду и жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Јасмина Белић због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи у целини побијане пресуде и радње окривљеног правно квалификује као кривично дело ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру („Сл. Гласник РС“, бр.51/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05), а затим, на основу одредбе члана 422. тачка 3) ЗКП донесе пресуду, којом се оптужба према окривљеном одбија, због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног наводи да полицијски послови, које су обављали припадници полиције критичном приликом, нису послови јавне безбедности, како то прописује квалификовани облик кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. Кривичног законика, већ послови одржавања јавног реда и мира. Како суд није навео који су то послови јавне безбедности, које су полицијски службеници вршили критичном приликом, то у радњама окривљеног - који се оглушио о наређење полицијских службеника након чега је, услед покушаја бекства окривљеног, један од припадника полиције, задобио лаку телесну повреду (што према ставу браниоца

представља ометање службених лица у пословима безбедности), не стоје ни законска обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика, већ кривичног дела ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира, које је санкционисано Законом о јавном реду и миру, који је био на снази у време извршења дела, и то чланом 23. став 1., а за које је прописана блажа казна и у односу на које је у међувремену наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Одредбом члана 323. став 1. Кривичног законика, важећем у време извршења кривичног дела, прописано је да ово кривично дело чини лице које нападне или прети да ће напасти службено лице у вршењу службене дужности, док је за квалификовани облик овог кривичног дела из става 2. потребно да је извршењем дела из става 1. службеном лицу нанесена лака телесна повреда или је прећено употребом оружја, а за квалификовани облик из става 3. истог члана, поред осталог, неопходно је да је дело из става један и два учињено према службеном лицу у вршењу послова јавне или државне безбедности.

Кривично дело из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, важећем у време извршења кривичног дела, чини оно лице које увреди, злостави, прети да ће напасти, покуша да нападне или нападне или на други начин омета овлашћено службено лице у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира.

Одредбом члана 10. став 1. Закона о полицији, који је важио у време извршења кривичног дела, одређен је појам и врсте полицијских послова, па је тако у тачки 4) прописано да је полицијски посао, откривање и хватање извршилаца кривичних дела и прекршаја и других лица за којима се трага и њихово привођење надлежним органима.

Према чињеничном опису кривичног дела у изреци правноснажне пресуде окривљени АА је критичном приликом, у време и месту, означеном у изреци, у стању урачунљивости, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење и свестан да је његово дело забрањено, на паркинг простору напао службена лица у вршењу послова јавне безбедности – откривања учинилаца кривичних дела, тако што је, након приласка полицијских службеника ПС Савски венац, који су показали службене легитимације и обратили се окривљенима речима: „Стој, полиција, изађите из возила“, окривљени нагло кренуо својим возилом и том приликом оштећеног полицијског службеника ударио у десну страну тела, услед чега је оштећени задобио лаку телесну повреду, описану у изреци, након чега је окривљени зауставио возило и лишен је слободе. Овакав опис радње коју је окривљени предузео баш у том тренутку јасно наводи на закључак да се радило о нападу на физички интегритет, а не о једноставном ометању полицајца који је вршио дужност.

Што се тиче врсте послова који су полицајци обављали, Врховни суд указује да се, полицијски послови, у најширем смислу, односе на безбедност грађана, односно на све околности од значаја за поштовање и заштиту права и имовине људи и њиховог физичког интегритета у ситуацији суживота грађана. У обављању полицијских послова, овлашћена службена лица имају полицијска овлашћења, која полицијски службеници примењују по

сопственој иницијативи, по наређењу надређеног службеника или по налогу надлежног органа издатом у складу са другим законом, а која су предвиђена чланом 30. Закона о полицији, у коме је, поред осталог у ставу 1. тачка 1), наведеног закона, важећег у време извршења кривичног дела, прописано да у полицијска овлашћења спадају упозорење и наређење, која сходно одредбама Закона о полицији, представљају основна и најблажа полицијска овлашћења, превасходно превентивног карактера, при чему је упозорење усмерено на предочавање могућег наступања штетне последице због понашања одређеног лица и има за циљ предупређивање настанка штетних последица и може се применити у вези готово свих радњи и поступака којима се може проузроковати угрожавање безбедности, док се наређење примењује у односу на понашања, од којих непосредно зависи успешно извршавање полицијских задатака.

Сходно томе, Врховни суд налази да посао који су обављали припадници полиције критичном приликом, па и оштећени полицијски службеник и то - откривање извршилаца кривичних дела из члана 10. став 1. тачка 4) Закона о полицији, који је био на снази у време извршења кривичног дела, а у вези са којим су предузели радње описане у изреци (након приласка окривљеном, показали службене легитимације и обратили се речима: „Стој, полиција, изађите из возила“), представља један од послова у вршењу послова јавне безбедности, који је у изреци правноснажне пресуде јасно описан.

Према свему изнетом, изрека пресуде садржи сва субјективна и објективна обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика, који је важио у време извршења кривичног дела, како то правилно закључују и првостепени и другостепени суд, јер је окривљени кривично дело извршио према службеном лицу у вршењу послова јавне безбедности, наносећи му при томе лаку телесну повреду.

Стога су, наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП образлаже наводима, да у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела за које је оглашен кривим, већ се у његовим радњама стичу сва битна обележја кривичног дела ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, на који се позива бранилац, од стране Врховног суда, оцењени неоснованим.

Поред овога, по оцени Врховног суда, осталим наводима захтева, бранилац окривљеног указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, оспоравајући утврђено чињенично стање у погледу постојања умишљаја окривљеног, усмереног на напад на овлашћена службена лица полиције, уз изношење сопственог става да је умишљај окривљеног, био усмерен на ометање службених лица у пословима безбедности.

Међутим, Врховни суд ове наводе браниоца није разматрао, јер повреда одредбе члана 440. ЗКП, не спада у круг повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП због којих окривљени, преко свог браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић